

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Materni dan

Drugo nedeljo v maju slavimo vsako leto takozvani Materni dan, odkar je prišel v veljavo ta dan.

Materni dan vzbuja neko posebno čustvenost, ki jo pozna samo ljubezen do matere. Neka nevidna sila priključuje na dan ob tem dnevu vsakemu drage in mile spomine na svojo mater. Naj bo kdo še tako velik, še tako bogat, še tak mogočen, ob ljubezni do matere postane, kakor otrok in nihče na svetu mu ne more dati ne nuditi, kar mu nudi lastna mati.

In tisti, ki svoje matere nima več žive, kako hvaležno se je spominja in globoko čuti, da nima na svetu nobene bitja več, ki bi znalo umevati njegove težave s tistim toplim sočustvovanjem, kakor jih znajo umevati le matere. Mati je mati, in za mater ni nadomestila.

Mati ima mogočnega upliv v svoji družini. Mati je v družini, kakor kraljica, ki kraljuje svoji družini, ne kakor kak diktator, ampak s prijazno in toplo ljubeznijo do svoje družine. Ob toploti njene velike ljubezni se ogrevajo vsi in črpajo iz nje vse vrste moči in tolažbe, kakoršne mora dajati le mati.

Kako velik nevhvaležnej je kdor svoje matere ne spoštuje. O pokojnem jeklenem pruskem maršalu Hindenburgu pripoveduje neki profesor o njegovem življenjepisni in prvi med drugim tudi to le: "Izrazit obraz maršala Hindenburga pove, da je bil to trd in odločen vojak. Kakor bi bil iz jekla in ne iz mesa, tako ga kaže njegov obraz in njegova odločna volja. Sto in sto tisoč življenj je bilo odvisno od njegovih povelj tekom svetovne vojne. Njegova beseda je bila v armadi postava in prva in zadnja reč. Nobena še tako strašna reč ni spremenila nedosegljive resnosti in odločnosti v njegovih potezih na njegovem obrazu. Ali, kadar je govoril o svoji materi, so se njegove poteze spremenile in iz njegovega orjaškega obraza so gledale prave otroške oči. S solznimi očmi je govoril o svoji materi kot otrok. Ko je bil v mislih pri materi je zgledal, kakor da ga v duhu boža in gladi roka dobre matere in zgledal je, kakor orjaški lev sklonjen in udan pred nevidnim uplivom matere."

Koliko takih slik in prizorov se doživi v svetu.

Ob materinem dnevu je zato prav, da se spominjamo svojih mater ter jim damo vsaj nekoliko zadoščenja, ki ga dobre matere tako zaslužijo med nami. Kdorkoli ima živo mater se je naj spomni ob tem dnevu s primerno čestitko in hvaležnostjo za vse, kar je dobrega od nje prejel. Tisti, ki imajo še v starem kraju žive mamice, bi bilo na mestu, da se jih vsako leto spomnijo z primernim voščilom in če le mogoče tudi s primernim darom. Osladite jim prijetne spomine, da bodo tudi vam enkrat vaši lastni otroci oslajali spomine na stara zapuščena leta. Kakor vi drugim, tako bodo drugi vam, je pravilo, ki se več ali manj nad vsakim uresničuje.

Vsi tisti pa, katerim drage in ljube mamice spe v grobovih, se jih pa naj spomnijo v molitvah in tudi njim lahko podaš duhovni šop cvetic v obliki molitve in sv. maše, če jo za njo naročiš. Na ta način se lahko vsak spomni svoje pokojne matere in vsak zvest in pravičen sin in hči se je svoje matere na tak način tudi dolžan spomniti.

Materin dan bo prihodnjo nedeljo. Spomnimo se svojih mater na en ali drug način in pokažimo, da znamo spoštovati svoje matere.

Ko je bila pred nedolgi v San Diego, Calif. pan-ameriška razstava, so imeli tamkaj tudi posnetek filmskega kraljestva v Hollywood. Lepotice so sedele po paviljonih, na pol običene, pestovale psičke in pse in jih celo poljubljale ter zraven kadile, kakor Egipčanke. Pa prideta po naključju tudi dva katoliška dečka v te paviljone in opazujeta vso stvar. Par igralcev se je začelo z njima pogovarjati in med drugim ena izmed njih vpraša enega izmed dečkov: "Kaj pa tako radovedno ogleduješ? Kaj ni kaj prav, ali kaj?" — Ta pa zmaže z glavo in pravi: "Gledam vas, kako kadite." — "Kaj se ti to ne dopade, kaj je v tem napačnega?" — "Moja mati tega nikoli ne dela. Še nikdar jo nisem videl, da bi kadila. Vidim jo pa moliti in v cerkev hoditi in mene uči enako." — "O fant, takega boš pa še veliko videl na svetu," je dejala igralka. — "Morda, ampak moja mati, če tudi starejša, je mnogo lepša, kakor ve, ki kadite." — Komentarja k temu ni treba.

MATERIN DAN

Pueblo, Colo.

Prišel je zopet naš slavnostni dan, materin dan, ko se bolj živo kot v katerem drugem dnevu spominjamo svojih dragih mater in si v duhu kličemo njene tožbe, katere prihajajo iz njenega ljubečega srca, da bi ob tem spomenu zapela ono: Lepa naša domovina, ne greš mi nikdar iz spomina. Kot iskra živa v srcu tliš, spomine na te mi budiš...

Pretekla so dolga leta, z njimi so prišle skrbi, težave in obožnost. Nič več tistega veselja. Vas mamica, ki vas že krije črna zemlja, se vsaki dan spominjam. Le počivajte tam daleč in mirno, saj ste si zaslužili počitka. Vi bratje in sestre moja, če ste še živi ko to pišem, ohranite spomin na me, kot ga bom ohranila jaz na vas. Vi bratje, vaše žene in otroci, bodite mi pozdravljeni, če se ne vidimo več na tem svetu, ohranite vsaj spomin na me, saj smo sinovi in hčere lepih gorenjskih planin, v katerih počivajo očetje, matere, bratje, sestre in prijatelji naši. Bodite mi pozdravljeni, o planine gorenjske, sto in sto milij oddaljene, bodite pozdravljena polja in ravni. Zapustili smo vas in šli v tujo iskati zlata. Šli smo v tujo deželo, katero sedaj kličemo nova domovina. Spoznali smo, da ni bilo vse zlato, kar se je svetilo nam naproti, a hvaležni moramo biti, da nas je ta nova domovina sprejela.

Pohiti lastavica tja pod rodni krov domači in nesi pozdrave vsem. Pozdravi mi tudi gomilo tam na domačem pokopališču, pod katero počiva mamica zlata in zapoj ji v pozdrav. Povej ji, da me nebroj spominov spominja na njo in na rodno grudo. Sveti so spomini na domači kraj, v katerega naj bi nikdar ne prišel tujec z zlobnimi nameni. Sovražnik naj se nikdar ne dotika našega Gorenjskega, naj ne ruši njenega skalovja. Vas vse pa ki živite v prelepi Gorenjski, naj Bog živi! Pozdravljeni bratje in sestra, pozdravljeni čitatelji tega lista in pa ti moj brat tam v daljni Ljubljani.

Jennie Jarč

ANDREJ IN NJEGOV ZLOČIN V CHISHOLMU

Chisholm, Minn.

Ko to le pišem, zunaj dežuje. Sploh pa, se je tukaj v Minnesoti narava šele začela prebujati k novemu življenju. Prava pomlad je torej pri nas še daleč od koledarske. Prvi oznanjevalci vesne, ptiči "robini" so tu in kadar te zagledamo, se jih zveselimo, kajti

ti so najsigurnejši oznanjevalci, da je zimi odzvonilo. Res, novo življenje je tu in z njim nove nade. Tudi delavske razmere so znatno boljše za nekatere, a za druge relief.

Kolikor mi je znano, bo imel klub št. 9, Ameriško Jugoslovanske Zveze za člane in članice veselico v Mahnetovi dvorani v soboto dne 8. maja. Obeta se nekaj prijetnega. Za razvedrilo bo igral Smolt's orkester. Ta večer bodo moški pogostili žene.

V nedeljo 9. maja je Materin dan. Ta dan bo podružnica št. 38, Slovenske Ženske Zveze proslavila z lepo igro, ki se imenuje "Andrej in njegov zločin." Vsebinska igra je dokaj pestra, vzeta iz kmečkega življenja v starem kraju. V igri boste videli Jakoba Pristavca, kmeta, kako trmasto vstraja v tem, da mora njegov sin poročiti le to dekle, katero mu on izbere. Seveda dela pri tem sam račun brez krčmarja, kajti njegov sin Ivan ima že svojo izvoljenko, Anico, in se ne da prepovoriti. — Ošaben in zvit je Andrej, ki se ponaša s svojo hčerko Reziko in s posestvom, katerega si je krivično pridobil. — Slišali boste, kaj vam bo kočarica Katra povedala, ki je varuhinja Ivanove izvoljenke Anice. Videli boste duševno bitko med gospodinjjo Uršo in Jakobom ter njegovo ženo. Najbolj bo seveda zanimivo to, kdo bo zmagal, ali oče s svojo trmo, ali sin s svojo ljubeznijo. Tega vam pa seveda ne povem, ampak morate priti sami pogledat. V igri so zastopani sledeči igralci: Andrej Korencan (Frank Jenko), Rezika njegova hči (Julie Baraga), Ivan (Louis Arko ml.), Anica Frances Smoltz, Katra (Mrs. Mary Samsa), Jakob Pristavec (Frank A. Jenko), njegova žena Urša (Mrs. Veda Udovich), hlapec na pristavi (Louis Samsa), dekla (Jennie Ponikvar), pastir (mlajši Jenko). — Igrovodja je nam vsem dobro poznani Mr. Frank Tekautz, kateri se je proti meni izrazil, da če ne bo obilne udeležbe, zopet ne bo igre na Chisholmu za dolgo dobo. — Moje mnenje je, da mu pomagamo in se udeležimo igre v velikem številu. Saj vidimo, da se veliko trudi. Priznajmo to in pokažimo, da upoštevamo trud igrovodje in igralcev, z veliko udeležbo. Članice SZZ. vas ujedno vabimo, da se udeležite te proslave. — Ob tej priliki pravi nastopil tako imenovani "Drill Team," kateri bo pokazal svoje zmoglosti. Hčerka Mr. in Mrs. Frank Tekautza bo deklamirala "Ma-

teram." Videli boste tudi živo sliko matere z deklamacijo Julie Baraga, ki bo tudi nekaj pomenljivega.

Ob tej priliki vabimo cenjeno občinstvo in rojake iz vseh bližnjih naselbin, da pride v nedeljo 9. maja v Chisholm v Community Bldg. in napolnite dvorano do zadnjega kotička. Začetek bo točno ob 7:30 zvečer. — Še to moram povedati, da se bo igra ponovila v nedeljo 16. maja v Biwabik in sicer v Washington Auditorium ob 8 uri zvečer.

Poročevalka

MATERIN DAN V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Druga nedelja v mesecu maju je zakonit praznik: Materin dan. Vsak dober državljan si bo ta dan poklical v spomin besede kongresa Zed. držav: "Čast se mora skazovati našim materam, ker stoje toliko za dom, za povzdigo naravnega življenja in za vero, in tem potom za vlado in človeški rod."

Komu velja to priznanje bolj kot ravno našim krščanskim materam? Pri vseh naših slovenskih cerkvah imamo društva Krščanskih mater, ki so stebel krščanskega in vzglednega življenja med našim narodom. Pridne kot čebelice, vneta za vse kar je dobro in Bogu dopadljivo, se trudijo za božjo čast, za lepoto svoje cerkve in za dušni blagor svojega naroda. In vendar kako malo se čuje od njih. Njihovo delo je po večini neznano, njihove zasluge za dom in narod neopevane in njihova imena zapisana le redkokodaj drugje kot v knjigi življenja.

Slovenska cerkev sv. Janeza Evangelista dolguje mnogo društvu Krščanskih mater za svoj obstoj in ravno tako za lep napredek zadnjih let. Vsak ki čuti slovensko in katoliško jim mora biti hvaležen za njihovo požrtvovalnost in dober vzgled. Brez njihovega dela bi bil naš narod zapeljan v smrti v veskem in narodnem oziru. Tega se zavedamo vsi, in v prvi vrsti možje in fantje, društva Najsv. Imena. S pomočjo deklet in mladine naših cerkvenih bratovščin bodo priredili možje zabaven večer dne 9. maja v Harmony Hall. V vezani in nevezani besedi se bo razpravljalo kaj mislimo in vemo o naših materah. Nastopila bosta oba pevka zbora in ravno tako dramatično društvo naše mladine v slovenskem in deželnem jeziku, da bo lahko vsakdo razumel pomen tega dneva za naš narod. Društvo Krščanskih mater bo slavnostni gost pri tej prireditvi. Vsem drugim, ki so seveda tudi povabljeni se bo računala običajna vstopnina pri vratih, in sicer odraslim pa 35c, otrokom pa po 15c. Program bo bogat po svoji vsebini in nastopih. Začetek ob pol osmi uri zvečer. Ples

ODGOVOR IN PONUDBA

(V imenu Ave Marije in Amerikanskega Slovenca.)

Hudo je završalo v nasprotnem taboru, ko je prišel na dan 4. zvezek knjižice Naša Straža z naslovom: Kje je nevarnost?

Tu hočemo preiti vse druge očitke in se ne bomo spuštali v kako protiobrambo, poudariti hočemo le eno reč.

Urednik "Prosvete" piše v poročilu o brošurici med drugim v slovenskem jeziku:

"To, kar želi brat Gornik, želi tudi urednik Prosvete: nobenih osebnosti glede česar koli v Prosveti! Nobenih preprirov! Le stvarne razprave in kritike! — Toda pomagaj si, če si moreš! Prepovej dopisnikom, da bodo molčali, ko pa nasprotnik neprestano dreza in dreza v osebe! Ko neprestano izziva in izziva. Če bi bili mi tako nesramni kot so franciskani, bi bil boj ves drugačen z naše strani in zapisana bi bila marsikatera bridka resnica, katera bi vse drugače zabolala."

In v angleškem jeziku, ko odgovarja Mr. Lokarju:

"If however, Bro. Lokar and others who agree with him, wishes to stop Prosveta controversies with the priests, he should turn to them to stop their vituperations first. It's up to them. As soon as they cease their attacks, Prosveta will cease answering them. Believe me, Bro. Lokar, I would rather write something else—something positively educational—than these constant denials of the clerical fabrications."

Iz teh dveh odstavkov je jasno, da uredništvo Prosvete dolži nas, da smo krivi preprirov in prerekaj.

Da bomo laglje in na mirnejši način povedali, kar želimo tu povedati, nočemo na tem mestu odvracati od sebe krivde, ki se nam je naprtila.

In zdaj pride to, zaradi česar sta spisana in objavljen ta odgovor in ponudba.

Gospodje, mi smo pripravljeni. Mi obetamo, da bodo izostali iz teh dveh listov vsa direktna nasprotovanja SNPJ in njenim glasilom; da ne bomo več javno ne v listih in ne na shodih svarili pred omenjeno organizacijo in njenimi glasilci—**POD POGOJEM:**

da se svedobomiselnja izjava SNPJ v prvem paragrafu ustave začne res tolmačiti v smislu ameriške liberalne ustave, ter da vsakemu popolno versko prostost in spoštuje versko prepričanje vsakega člana.

ZATO:

naj iz Prosvete izostanejo članki, spisi in dopisi, ki sramotijo vero, njene dogme in življenje po veri; enako naj izostanejo iz Mladinskega lista članki, ki uničujejo veljavo svetega pisma, taje božje bivanje in se norčujejo iz vsega, kar je v zvezi z vero; enako naj izostane zasramovanje papeža, duhovščine in Cerkve na splošno.

Gospoda! Nam ni za to, da se prekljamo. Nam ni za to, da netimo preprirov. Tudi nam ni za to, da sebe pereemo. Ne smemo pa brez odpora gledati, kako se velik del če vernega članstva SNPJ, ki je obenem včlanjeno v naših župnijah, zavaja z brezbožniške propagando k odpadu od Boga.

To je vse, kar hočemo! Gospoda, če nas hočete razumeti, razumite nas in storite primerne korake. Bodite uverjeni, da bomo mi dano besedo držali. Tudi mi bomo objavljali le "stvarne razprave in kritike."

Ako našo ponudbo sprejmete, prav. Velika večina naroda vam bo hvaležna.

Ako ne, vedite, da odklanjamo odgovornost za vse, kar ima potem priti — — —

in prosta zabava bosta sledila se za nekoliko spreminila. Vstopnice bodo za plesalce 25c za ostale 10c, otroci so pa prosti. Vspored je sledeči: Popoldne je bazar, razprodaja kar bodo prinesle naše žene in dekleta. Zvečer ob 8 uri nam bodo č. Father John in naša dekleta priredile kratko igro, kateri sledi ples in prosta zabava. — Prav uljudno ste torej vabljeni vsi fa-

to je v nedeljo 9. maja. Nerani in drugi prijatelji, katere točke v programu so (Dalje na 5. str.)

John Androjna.

VESELICA IN BAZAR

Willard, Wis.

Poročano je bilo, da pride tukajšnje žensko društvo Marije Pomagaj svojo veselico in bazar na materin dan, to je v nedeljo 9. maja. Nerani in drugi prijatelji, katere točke v programu so

TARZAN IN LEOPARSKI LJUDJE

(11)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Orando je tuja še vedno neznanpu gledal in zdelo se mu je, da bo še kaj bolj, da ga umori. Kljub temu se je vedno obotavljal, kajti videl je, da mu tuje, dokler je v tem položaju, ne more škodovati, zato je govoril k Tarzanu: "Kaj bi torej ti napravil, če ti pustim življenje?" Tarzan mu je odgovoril:

"Ti si lovec, zato te bom vodil v take kraje, kjer so take živali, ki imajo okusno meso in je varoval pred krvoločnimi zverinami." — Tarzan je vedel kako govoriti, da si črca pridobi. Orando je ves začuden odprl usta in rekel Tarzanu: "To upam, da bo gotovo napravil moj 'muzimo', da me bo varoval in pomagal na lovu."

"Jaz sem tvoj 'muzimo!' je odgovoril Tarzan slovesno, strmečemu črncu Orando, ki je od začudenja obstal brez besede in z odprtimi ustni zrl v Tarzana. Sedaj mu je bilo jasno, zakaj se tuje ni bal smrti. Bil je neumrljiv, nemanljiv. Tedaj se je Tarzan obrnil od strmečega črncu, naj ga reši izpod drevesa.

To prošnjo, ki je bila za Orando bolj zapoved, je takoj izpolnil. Saj ni bilo posebno težko privzgniti vejo, katera je zadel Tarzana da je omedlel, a ga drugače ni nič ranila ali poškodovala. Toda, Tarzan se ni bil prost. Moral bo pokazati svojo moč, kajti na bližnjem drevesu je čepel velik panter.

PO VELIKEM BOJU IN ZMAGI

Katoliški Slovenci v Clevelandu pokazali, kaj se da napraviti za katoliški tisk, če je dobra volja in močna zavest. — Mnogim drugim naselbinam naj bo to za vzgled. — Merilo naše zavednosti je katoliški tisk. — V naselbinah, kjer katoliški tisk ni razširjen, je škoda misliti, na katoliški napredek.

Zopet smo pravkar končali in zaključili prav zanimivo kampanjo za razširjenje katoliškega dnevnika "Am. Slovenca". Zanimiva in važna je bila letošnja kampanja zlasti iz razloga, ker je dvignila tako visoko zanimanje za katoliški tisk, zlasti med našimi vrhlini zavednimi slovenskimi rojaki v Clevelandu.

Samo v Clevelandu je pridobil tekom kampanje list "Am. Slovenec" 216 novih naročnikov. Celokupno število novih naročnikov pa znaša 535, kar je za še vedno v gospodarskem oziru kisle čase prav lep uspeh, ki ga moramo biti vsi katoliški Slovenci v Ameriki prav iz srca veseli.

To ni zmaga samo lista "Amer. Slovenca", temveč zmaga vseh katoliških Slovencev v Ameriki. In še posebno razveseljivo je to znamenje baš v sedanjih časih, ko nasprotni tabori poskušajo in žrtvujejo vse, da bi tembolj izpodkopali temelje krščanskemu življenju, da bi uničili v vernih slovenskih sreih vero v Boga in jih pridobili za svoje protiverske namene. Če kdaj, je danes potreben sleherni katoliški mož, fant, žena in dekle, da stoji neprestano na straži pred protiverskim tiskom, ki kakor strup uničuje vse one čednosti in kreposti v sreih ljudi, katere vzgaja in krepi krščanstvo s svojimi nauki.

In "Amer. Slovenec" se bori za to, da bi ohranil svojemu narodu vero in Boga. Dan za dnem prinaša zanimive in važne članke iz pod peres naših najboljših pisateljev inteligentov. Ko se je pisec teh vrstic nahajal pred tedni v Clevelandu, mu je odlični lajik izjavil:

"Amerikanski Slovenec" prinaša zadnja leta tako bogato vsebino, da bi jo moral vsak naš človek čitati. "Pisano polje" v Am. Slovencu je pravo zlato polje za naše ljudi. Tu najdemo najbolj inteligentno razpravo, ki človeku da misliti in mu odpre oči, da spozna. Čast in priznanje Rev. Trunku. Isto zanimivi in zelo poučni so članki pisateljev kot Rev. Dr. Hugo Brena, in Rev. P. Bernarda Ambrožiča. To je hrana, zdrava hrana, ne pa taka tiskovna hrana, kot jo prinašajo naši brezverski in protiverski listi. Jaz se čudim, ko primem v roke recimo G. N. kjer ne najdem drugega, kakor kvante in pa ljubavne romane. Da "Prosvete" in "Enakopravnosti" niti ne omenjam. Pa naši ljudje to be-ro — kvante, ki se vsaka konča tam, ki ni za povedati. Ali smo Slovenci res na tako nizki stopnji? Tu pa poučne resne razprave, ki obogate človeku srce in glavo, tega pa ne vidijo. Jaz tega ravnanja nekaterih naših ljudi ne razumem?"

— Da, to sem čul iz ust našega odličnega lajaka. In ta izjava pove dovolj, da so le še mnogi, ki to veliko delo, ki ga vrši in vodi katoliški tisk med nami, razumejo. O, ko bi ga razumelo tako, kakor ta lajik še veliko drugih po drugih naših naselbinah. Bilo bi drugače. Tako pa, marsikje mesto, da bi vladal katoliški tisk, vlada celo protiverski. Skrajni čas je, da začnemo tako misliti vsi, kakor je izjavil odlični lajik v Clevelandu tudi po drugih naših naselbinah.

Dokler ne bomo katoliški Slovenci vsepovsod spoznali, da je naše najmodernejšo orožje za zaščito našega katoliškega prepričanja katoliški list, toliko časa, bodo še marsikje kraljevali brezverci in delali veliko škodo med našim slovenskim narodom v Ameriki. Zato to naučimo, ki ga je zanetila letošnja kampanja med nami ne sme zaspiti in utihniti, ampak mora živeti naprej in ob vsaki priliki moramo delovati za svoj katoliški tisk in istega širiti predvsem med take, ki so zašli na brezverska pota po zaslugi slabega brezverskega tiska. Samo na ta način bodo naše vrste rastle in postajale jačje in jačje.

Ob zaključku kampanje izražamo vsem agitatorjem in somišljenikom katoliškega dnevnika "Am. Slovenca" prav iskreno in pristržno zahvalo. Na posebnem mestu v tej številki so navedena imena vseh agitatorjev zastopnikov in somišljenikov, ki so tekom kampanje pridobili kakega novega naročnika. Poglejte na ta seznam in na število pridobljenih naročnikov. Ti agitatorji so naši vitezi junaki, ki so se borili tekom kampanje za dosego te sijajne letošnje zmage. Njim gre čast in priznanje!

Posebno zahvalo in priznanje zasluži zlasti vrli in naudušeni naš zastopnik Mr. John Prisel v Clevelandu. Kar 110 novih naročnikov je pridobil. Kdor je že kdaj poskusil, kako težko je pridobivati nove naročnike, ta ve, kako ogromno delo je ta mož izvršil. Koliko stopinj je moral napraviti, da jih je dobil. Postavil je svojega kandidata č. g. Matija Jagra in deloval zanj z vso silo. Toda mnogi, ki bi mu lahko pomagali so le morda gledali od strani. Zato gre temu vrlému našem uglednemu možu lajaku Mr. Priselu še toliko večje priznanje! Med agitatorji je njegovo ime na prvem mestu in kaže številko 110 novih naročnin. Med agitatorji je on glavni in prvi zmagovalec, število novih naročnin tako kaže. Seveda ob zaključku kampanje je zapihala vojna vihra in en sam, pa naj bo še tako hraber, mora le podleči, a to ni poraz, to je zmaga! Častna zmaga! Saj koncem konca je Cleveland zmagal in zmaga je vseh Clevelandčanov. Zivel Cleveland!

Ista zahvala pa gre tudi vrhim in naudušenim agitatorjem (ko pišemo agitatorje in somišljenike imamo v mislih vse moške in ženske) v ugledni slovenski naselbini v Newburgu-Clevelandu. Kakor gre priznanje za izredno aktivnost Mr. Priselu v drugem delu Clevelandu na St. Clair in v Collinwoodu, tako gre pa ugledni naselbini v Newburgu, ki je po številu od ostalih dveh mnogo manjša, a ima pa v svoji sredi od sile agilne in naudušene ljudi. To so kakor Spartanci! Zakar se vzamejo, izvedejo, pa magari če so pred njimi še take zapreke. Od začetka so kar nekama stali v ozadju (zda vidimo, kake načrte so kovali), češ, le tecite naprej drugi, mi vas še nazadnje pretečemo. Niti daleč nismo mislili, da bo kdo skušal prijeti s tako silo za agitacijo zadnje dni, kakor so to storili Newburci. Ali zadnji dan so presenetili svet. Posiljativ so tako deževali, da se je bilo kar čuditi. Bombo za bombo, pumf, pumf, še ena se ni razkadila, je že druga prifrčala. Upravnik, ki je vpisaval glasove je kar stokal: od hudimana so ti ljudje pri sv. Lovrencu, saj bodo vse kar sesuli in zasuli. In res tudi so. Napadli so, veliko so napravili in zmago dosegli in zato

Naši letošnji zmagovalci

REV. MATIJA JAGER

pomožni župnik pri sv. Vidu v Clevelandu, Ohio, ki je dobil v ravno minuli kampanji 3,970,750 glasov ter s tem dosegel drugo najvišje mesto med kampanjskimi kandidati in je s tem izvoljen za častnega VOJVODA vseh naročnikov "A. S." v pomoč častnemu Nadvojvodu. Kot drugi glavni zmagovalec bo deležen druge glavne kampanjske nagrade zlate ure.

RT. REV. JOHN J. OMAN

kanonik in župnik pri sv. Lovrencu v Clevelandu, O., ki je dosegel tekom ravno minule kampanje 4,917,505 glasov, ki je najvišje število glasov ter je s tem izvoljen za častnega NADVOJVODA vseh naročnikov "Am. Slovenca." Kot prvi in glavni zmagovalec bo deležen prve kampanjske nagrade "zmagoslavne srebrne kupe."

REV. P. CIRIL ZUPAN, OSB.

župnik-zlatomašnik pri Mariji Pomagaj v Pueblo, Colo., ki je dosegel tekom minule kampanje tretje najvišje število 2,407,875 glasov, je s tem izvoljen za častnega PRIBOČNIKA vseh naročnikov "A. S." v pomoč častnemu Nadvojvodu. Kot tretji glavni zmagovalec bo deležen tretje glavne kampanjske nagrade, ki je "zlati prstan."

Vsem trem glavnim zmagovalcem v letošnji kampanji naše iskrene častitke!

Jim gre najvišja čast pri tej kampanji in katoliški Slovenci po vsej Ameriki snemamo svoje klobuke pred njimi in se jim klanjamo in jim čestitamo k tako sijajni zmagi, ki so jo dosegli za svojega po vsej Ameriki tako visoko spoštovanega odličnega slovenskega duhovnika veleč. g. kanonika Johna J. Omana. Slovenska naselbina v Newburgu pri sv. Lovrencu je s tem le pokazala kos svoje velike ljubezni do svojega tako ljubljene župnika, ki jim je prirastel na njihova srca. Kjer vlada taka ljubezen do svojega župnika, tam se ni začuditi, da zanj store vse, kar je mogoče v človeških močeh. Zato zasluži naselbina sv. Lovrenca čast in priznanje!

Tako je prvi glavni zmagovalec v letošnji kampanji veleč. g. kanonik JOHN J. OMAN, slovenski župnik pri sv. Lovrencu v Clevelandu.

Drugi glavni zmagovalec pa je preč. g. MATIJA JAGER, pom. župnik pri sv. Vidu v Clevelandu, kateri je skoro tekom cele kampanje bil na prvem mestu in vodil vse druge.

Tretji glavni zmagovalec pa je naš odlični slovenski zlatomašnik na zapadu, starosta slovenskih duhovnikov v Ameriki veleč. g. P. CIRIL ZUPAN, slovenski župnik v Pueblo, Colorado, na župniji Marije Pomagaj. Slovenski zapad je tekom kampanje naudušeno zbiral glasove zanj in premnoži zunanji prijatelji in znanci veleč. g. zlatomašnika so mu poklonili glasove v tej kampanji.

To so naši glavni kampanjski zmagovalci.

Vemo sicer, da ne eden ne drugi izmed naših glavnih zmagovalcev ni šel v ta kontest radi sebe. Predobro poznamo njihove skromne lastnosti. Šli so, da pomagajo k zmagi katoliškega tiska. To je glavni namen. In taki moramo biti vsi, kadar gre za dobro skupno stvar. Zato iz tega razloga še posebno pristržno zahvalo vsem našim glavnim zmagovalcem v kampanji za razširjenje dobrega katoliškega tiska. Bog plačaj in Bog Vas živi vse!

Kako se je vršila tekma med kandidati zadnje dneve in ure kampanje, pa povedo naslednje številke:

MR. GABRIEL DRAŠLER, North Chicago, Ill. je dobil te dni sam 2 stari naročnini, kar mu da 5000 NADALJNIH GLASOV.

MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill. je dobil te dni od: Mrs. Rose Bokal, Pullman, Ill. 1 novo in 1 staro naročnino, kar da 16,500 gl.; Mrs. Mary Fajfar, Aurora, Ill. 2500 gl.; Mr. Frank Marincsek, Cicero, Ill. 3000 gl.; Mrs. Ivanka Glusac, Thornton, Ill. 2500 gl.; John Poljak, Argo, Ill. 11,250 gl.; č. šolske sestre, Bethlehem, Pa. 5000 gl.; Mrs. Ana Jane, Pullman, Ill. 3000 gl.; Mr. Peter Gradišek, Chicago Ill. 1500 gl.; Mr. John Blatnik, Alta, Canada, 1000 gl.; sam je dobil te dni 8 starih naročnin, kar da 16,500 gl.; skupaj ima to pot 62,750 NADALJNIH GLASOV.

REV. MATIJA JAGER, Cleveland, Ohio je dobil te dni od: Mr. Valentine Capuder, Brooklyn, N. Y. 2500 gl.; Mr. John Petrich, Cleveland, Ohio, 25,000 gl.; Mrs. Matilda Ropert, Cleveland, Ohio, 4 nove, kar da 45,000 gl.; Mr. John Prisel, Cleveland, Ohio, 13 novih in 10 starih naročnin, kar da 242,500 gl.; Mr. Math Tekavec, Cleveland, Ohio, 2500 gl.; Mr. Anton Okoliš, Barberton, Ohio, 2500 gl.; Mr. Frank Krainitz, Pittsville, Wis., 5000 gl.; Mr. John Mohar, Coloma, Mich. 2500 gl.; Mrs. Mary Polajnar, Oregon City, Ore. 20,000 gl.; skupaj to pot ima 347,500 NADALJNIH GLASOV.

REV. F. KAUSEK, Virginia, Minn. je dobil te dni od: Mrs. Ana Stefanek, Buhl, Minn. 2500 gl.; Mrs. Angela Schneller, Virginia, Minn. 2500 gl.; Mrs. Katarina Spreitzer, Ely, Minn. 1500 gl.; Mrs. Johana Kastelic in Mrs. A. Nengar, Eveleth, Minn. so poslale 3 nove in 15 starih, kar da 47,400 gl.; skupaj to pot dobi 53,900 NADALJNIH GLASOV.

MRS. AGNES MAHOVLICH, South Chicago, Ill. je dobila od: Mr. Candida Grmek, So. Chicago, Ill. 1 novo, kar da 30,000 gl.; Mrs. Louise Lokanc, East Chicago, Ind. 1250 gl.; Mrs. A. Mahovlich sama poslala 1 novo in 1 staro, kar da 16,500 gl.; skupaj to pot ima 47,750 NADALJNIH GLASOV.

RT. REV. JOHN J. OMAN, Cleveland, Ohio, je dobil te dni od: Mrs. Frances Starman, Alix, Ark. 1 novo naročnino, kar da 12,500 gl.; Mr. John Ritmanich, Braddock, Pa. 1 novo in 1 staro, kar da 55,000 gl.; Mr. Frank Perovšek, Willard, Wis. 1250 gl.; Mr. Steve Potočnik, Detroit, Mich. 5000 gl.; Mr. Frank Stavec, Bedford, Ohio 2500 gl.; Mr. J. J. Peshell, Ely, Minn. 7500 gl.; Mrs. Mary Usnick, Morgan, Pa. 2 nove, kar da 25,000 gl.; Mr. Anton Šestan, Cleveland, Ohio, 10 novih naročnin, kar da 237,500 gl.; Mr. A. Grdina, Cleveland, Ohio, 3 nove, kar da 90,000 gl.; Mrs. Ana Gliha, Cleveland, Ohio, 31 novih in 4 stare naročnine, kar da 755,625 gl.; Mrs. Rose Krall, Strabane, Pa. 2 nove, kar da 25,000 gl.; Mrs. Johana Artač, Willard, Wis. 1 novo, 1 staro, kar da 15,000 gl.; Br. Antonin Šega, New York 3750 gl.; Rev. P. Benigen Snój, Johnstown, Pa. 1 novo, 5 starih, kar da 22,500 gl.; Mr. Jacob Resnik, Cleveland, Ohio, 18 novih in 11 starih naročnin, kar da 446,875 gl.; Mr. Frank Smole, Barberton, O. 2500 gl.; Mr. Frank Pancar, Vandling, Pa. 1250 gl.; Mrs. F. Zimmerman, Turtle Creek, Pa., 2500 gl.; Mr. Anton Habich, New Sheffield, Pa. 2500 gl.; Rev. Francis Turk, San Francisco, Calif. 2500 gl.; Mr. Mich. Luzovec, Jefferson, Ohio, 1500 gl.; Mrs. Ana Kameen, Forest City, Pa. 3000 gl.; Neimenovan, Detroit, Mich. 2500 gl.; Mrs. Apolonia Kie, Cleveland, Ohio, 2500 gl.; Mrs. Ana Majerle, Ely, Minn. 500 gl.; Mr. Frank Božič, Export, Pa., 2500 gl.; skupaj to pot dobi 1,728,750 NADALJNIH GLASOV.

REV. RUDA POTOČNIK, Sheboygan, Wis. je dobil te dni od: Mrs. Frances Pucel, Crivitz, Wis. 1250 gl.; Mrs. Lucija Gregorčič, Milwaukee, Wis. 32 starih naročnin, kar da 48,875 gl.; Mr. John Udovitch, Sheboygan, Wis. 13,000 gl.; Mrs. Johana Mohar, 1 novo in 2 stare naročnine, kar da 14,750 gl.; skupaj to pot dobi 77,875 NADALJNIH GLASOV.

MR. JOHN RUSS, Joliet, Ill. je dobil te dni od: Mr. Anton Strukel, La Salle, Ill. 7500 gl.; Mr. John Russ, Joliet, Ill. sam je dobil 1 novo in 1 staro, kar da 7,000 gl.; Mrs. Dorothy Dermes, Steelton, Pa. 10,500 gl.; Mr. Marko Bluth, Joliet, Ill. 16,250 gl.; Mrs. Mary Klinar, Johnstown, Pa. 1250 gl.; Mr. John Kramarich, Joliet, Ill. 11 novih in 8 starih naročnin, kar da 126,250 gl.; skupaj to pot dobi 163,570 NADALJNIH GLASOV.

REV. JOHN SHOLAR, Duluth, Minn. je dobil te dni od: Mrs. F. Ulehar, Gilbert, Minn. 3125 gl.; Mr. Jožef Lebernik, Iron, Minn. 1250 gl.; Mr. Frank Laurich, Chisholm, Minn. 3 nove in 5 starih, kar da 47,500 gl.; Mr. Jožef Zaic, Hibbing, Minn. 1250 gl.; Mrs. Mike Spehar, Duluth, Minn. 3 nove in 2 stare, kar da 36,250 gl.; skupaj to pot dobi 89,375 NADALJNIH GLASOV.

KANDIDATJE SO DOSEGLI NASLEDNJE ŠTEVILO GLASOV:

RT. REV. JOHN J. OMAN, Cleveland, O.	4,917,505 glasov
REV. MATIJA JAGER, Cleveland, O.	3,970,750 "
REV. P. CIRIL ZUPAN, Pueblo, Colo.	2,407,875 "
REV. RUDE POTOČNIK, Sheboygan, Wis.	2,340,875 "
MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill.	2,038,625 "
MR. JOHN RUSS, Joliet, Ill.	1,971,300 "
REV. F. KAUSEK, Virginia, Minn.	741,900 "
REV. JOHN SHOLAR, Duluth, Minn.	597,660 "
MR. GABRIEL DRAŠLER, So. Chicago, Ill.	499,825 "
MRS. AGNES MAHOVLICH, No. Chicago, Ill.	473,250 "
MRS. MARG. POZNICH, Cleveland, O.	267,750 "
MR. FRANK URAJNAR, Indianapolis, Ind.	202,875 "
SKUPAJ	20,430,190 glasov

MR. FRANK URAJNAR, Indianapolis, Ind. je dobil te dni sam 10 starih naročnin, kar da 10,625 gl.; Mr. Steve Vinčec, Hamilton, Canada, 3000 gl.; Mr. John Fraus, Lemont, Ill. 2500 gl.; skupaj to pot ima 16,125 NADALJNIH GLASOV.

REV. P. CIRIL ZUPAN, Pueblo, Colo., je dobil te dni od: Mrs. Katarine Cesar, San Francisco, Calif. 6250 gl.; Mrs. Ana Sušman, Canon City, Colo. 7500 gl.; Mr. Michael Kapsch, Colorado Springs, Colo. 5000 gl.; Mrs. Josephine Meglen, Pueblo, Colo., 4 nove in 12 starih naročnin, kar da 85,000 gl.; Mr. Geo. Pavlakovich, Denver, Colo. 1 novo in 5 starih, kar da 20,000 gl.; Mrs. Mary Teršar, Waukegan, Ill. 2500 gl.; Mr. John Bartol, San Francisco, Calif. 2500 gl.; Mr. Frank Šuštar, Aurora, Minn. 2500 gl.; Mrs. Mary Košir, Mel-len, Wis. 1250 gl.; Mrs. Katarina Horvat, Tooele, Utah. 1 novo in 1 staro, kar da 16,250 gl.; skupaj to pot dobi 148,750 NADALJNIH GLASOV.

"TELEVIZIJA" ZA SLEPCE

Kakor pišejo londonski listi, dela mlad angleški izumitelj g. Wolstenholme, na posebnem sistemu brezžičnega pisanja na daljavo za slepce.

Vsak slepec, ki zna brati Braillovo pisano, naj bi postal deležen tega izuma. Podobno pisave bodo projecirali na omarico s svetilnimi stanicami. Vsaka stanica je v zvezi s palčico, ki se dviga, čim se stanica nasveti. Tako se kopira original in posnetek bo za slepce s tipkanjem čitljiv. Neka avtoriteta na področju televizije je izjavila, da je Wolstenholmeov izum absolutno izvedljiv.

KNJIŽEVNE NOVICE

Pravkar smo dobili v prodajo nekaj novih knjig, katere priporočamo ljubiteljem lepih in dobrih knjig v naročilo.

"DEVIŠKA ZEMLJA V KRVI," spisal Jakob Grčar. Knjiga vsebuje 236 strani in je lepo v platno vezana. So to nekaki zapiski slovenskega vojaka, ki prične svojo trnjevo pot trpljenja v Galiciji leta 1914. nato kot ujetnik v Sibiriji preživi vse revolucionarne dneve ter leta 1920, še le pride zopet v domovino preko Harbina, Vladivostka, mimo Indije preko siveškega kanala mimo Grške nazaj v Dubrovnik in potem domov. Zanimivo je vse to. Knjiga stane s poštnino \$1.25.

NOVE IGRE:

"GUZAJ," spisal D. Petančič, v petih dejanjih. Zanimiva igra, ki prikazuje življenje štajerskega roparja Guzaja in njegove drzovite izpade. Stane s poštnino 45c.

"KRIZI IN SOVJETSKA ZVEZDA," drama v štirih dejanjih. Igra prikazuje prizorih, kako postopajo ruski boljševiki v Rusiji. Zanimiva igra, ki bi jo morali videti v vsaki slovenski naselbini, da bi dobili pojmo o boljševizmu v Rusiji. Stane s poštnino 35c.

"MICKI JE TREBA MOŽA." Narodna veseloigra v 4 dejanjih. Zelo pripravna za naše odre. Stane s poštnino 75c.

Vse omenjene knjige se dobijo od:

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 West Cermak Rd.
Chicago, Ill.

NAŠIM ROJAKOM V PENNA. NA ZNANJE!

V zadnji torkovi številki "Amer. Slovenca" ste brali na prvi strani razglas, da se bo vršil v nedeljo dne 30. maja 1937. Veliki slovenski katoliški dan, v Pittsburghu, Penni.

O tem napovedanem dnevu želimo spregovoriti še nekaj več. In namreč to, da naj bi vsi rojaki, ki živijo v zapadni Pennsylvaniji, v vzhodnem Ohio, v zapadnem severnem kotu West Virginije, na dan 30. maja posetili slovensko metropolo v Pennsylvaniji slovensko naselbino v Pittsburghu. Naj bi bil to res pravi slovenski dan, ko bi se rojaki iz vseh krajev države Pennsylvanije zbrali skupaj, da skupaj manifestirajo, da se snidejo s svojimi dragimi rojaki in znanci.

Taki sestanci so za vse nas velikega pomena. Saj se na takih skupnih sestankih med seboj naučimo za svoje slovenske stvari. Na taki sestankih se snidemo stari znanci, koliko lepih spominov iz mladih dni pride pred oči takih, ki se sestanejo na takih sestankih. Zato so taki sestanci res pravi velike važnosti za vse nas.

Mesto Pittsburgh je nekako v središču zapadne Pennsylvanije. Po vsej državi so danes lepe cementirane ceste, ki vodijo v središče Pittsburgh. Kakor nalašč, da se iz vsake naselbine pripeljejo na ta shod iz vseh bližnjih naselbin, kakor tudi iz Johnstowna, Strabane, Houstona, Canonsburga, Ambridge, Braddocka, in sploh vseh bližnjih okoliških krajev. Naj

bo to dan slovenski katoliški dan vseh naših ljudi po zapadni Pennsylvaniji. Vsi pridejo v Pittsburgh na ta dan. Napravite si za svoje družine poseben načrt, da boste vsi skupaj prišli na ta dan v Pittsburgh. Ker pade praznik Kinčanje grobov "Decoration Day" na nedeljo, bodo itak vsepovsod potem naslednji dan v ponedeljek 31. maja praznovali praznik Kinčanja grobov in bote tako lahko vsi imeli dovolj časa, da se vrnete nazaj v svoje naselbine in ne bo treba nikomur hiteti domov. Torej najlepša prilika, da se v nedeljo dne 30. maja snidemo na velikem slovenskem katoliškem dnevu v Pittsburghu, Pa.

Kje se bo proslava tega dneva vršila? — V Slovenskem Domu na 57. cesti in sicer se prične točno ob 2 uri popoldne. Na programu bodo zanimivi govori in za govori pa bo prikazoval staro domovino: kot lepo Gorenjsko, Notranjsko, Dolenjsko in vse lepe slovenske kraje v filmu Mr. Anton Grdina iz Clevelanda, Ohio.

Toliko v naznanje v naprej, da se boste vedeli pripraviti in napraviti svoj program za tisti dan. Povejte vsi, ki to čitate to vest naprej svojim prijateljem in znancem in nagovorite jih, da tudi oni pridejo na ta dan na slovenski katoliški dan v Pittsburgh, Penno.

Natančnejši program in vse drugo o tem dnevu sledi pozneje.

Na svidenje dne 30. maja v Pittsburghu!

PTIČI OZNANJAJO KUŽNE BOLEZNI

Že naravoslovci starega veka so radi opazovali ptiče ter so pri tem ugotovili, da ptičji let naznanja, da se bližajo nalezljive bolezni: "Kadar se bliža kužna bolezen, ptiči nižje in bolj nemirno letajo kakor navadno," tako se glasi star izrek takega naravoslovca. "Kadar pa se kuga začne, takrat ptiči v velikanskih jatah zapuste ogrožene kraje."

Kakor sedaj poroča neki francoski list, se ta nekdanja dognanja docela krijejo z najnovejšimi znanstvenimi dognanji na tem polju. Vsaj to so ugotovili sedanji znanstveniki, da iz ptičjega leta lahko sklepajo, da se nekatere pripravljajo nekaj nenavadnega. Čudno je, da so golobi in vrabci vsakokrat prej bili vsi vznemirjeni, ni sicer mogoče trditi, da bi se bili ptiči kar v jatah selili iz Pariza, vendar pa je ugotovljeno, da se je vendar precej teh ljubeznivih ptičev, ki oživljajo

ugotoviti, zakaj je ptičji let pred kužno boleznijo prav tak, kakor pa je tik pred velikansko nevihto, ko ptiči beže pred kako nevarno katastrofo. Seveda pa se to mnogo manj pozna pri ptičih, ki prebivajo v mestih, to je pri vrabcih in golobih. Ti so že izgubili nekaj svojega naravnega nagona. Vendar pa so opazovali ptičev ugotovili, da so tudi pariski ptiči ohranili nekaj slutenja za kužne bolezni. Torej niso svojega naravnega nagona še vsega izgubili, čeprav je že močno okrnjen.

V velikih mestih se žal večkrat razširi kaka nalezljiva hripa. In čudno je, da so golobi in vrabci vsakokrat prej bili vsi vznemirjeni, ni sicer mogoče trditi, da bi se bili ptiči kar v jatah selili iz Pariza, vendar pa je ugotovljeno, da se je vendar precej teh ljubeznivih ptičev, ki oživljajo

parke pariškega mesta, izselilo iz mesta ter šlo drugam.

Ne velja pa to le o ptičih, ampak, kar je še bolj čudno, tudi o ribah, katere naznanjajo bližajočo se kužno bolezen. Tako so na primer na obalah Jadranskega morja večkrat opazovali silno vznemirjenost v mrgoleči množici rib, katere so nato jadrno izginile kam drugam, kadar se je začela kaka kužna bolezen kje v kaki obrežni vasi. Večkrat je čudno, kaj neki plaši morske ribe, katere žive v slani morski vodi ter jim kolera, če divja v iskatih.

NEVIDNI BOMO

Razni iznajditelji in znanstveniki na tehničnofizikalnem polju z veliko vnemo raziskujejo moč svetlobnih žarkov. Marsikaka iznajdba se je že posrečila. Čudovita na primer je iznajdba Viljema Konrada Röntgena, ki je iznašel žarke, ki se po njem imenujejo in ki predro skozi vsako trdo steno. Da smo prvo sliko brezlično poslali iz Evrope v Ameriko šele pred kratkim, smo tudi že skoraj pozabili, čeprav se je to zgodilo šele dne 7. junija 1922. Šele pred kratkim so v Nemčiji odprli prvo centralo za prenašanje slik na daljavo in centralo za videenje v daljavo. Končno moramo omeniti še tako zvane "smrtne žarke", ki jih morda še nihče ni znašel, ki so pa vsekakor močni dovolj, da plaše človeški rod. Ni pa izključeno, da jih bo prej ali slej kdo res iznašel.

Pri vseh teh koristnih in tudi škodljivih iznajdbah pa se človeški um neprenehoma peča z željo, da bi se izpolnile stare sanje človeštva in da bi bilo mogoče človeku postati neviden.

Sedaj poročajo, da je ogrski

obrežnih vaseh, ne more do živga.

Mlada ameriška znanstvenica Amy Hillers, katere je posebno vneto raziskala razmere v republiki Liberija, je ugotovila, da se ptiči in tudi ribe močno vznemirjajo, kadar se bližja na primer legar-tifus. Takrat je znanstvenica opazila, da so živali le razburjene, ampak da se tudi očividno boje. Zato bo te zveze med živalstvom in bacili kužnih bolezni znanost morala še preveriti ter jim kolera, če divja v iskatih.

znanstvenik Pribil odkril žarke, ki z njihovo pomočjo človek postane neviden, ali pa napravi nevidno tudi svojo okolico. Pribil prav za prav ni profesor, ampak se je udeleževal v kinematografiji. Sedaj je potoval v London, da bi tam svoje zanimive poskuse in opazovanja izpopolnil. Kakor v mnogih drugih slučajih, se je tudi Pribilu sedaj zgodilo, da je svojo iznajdbo iznašel tako rekoč slučajno.

Ko je nekoč delal v svojem laboratoriju, je zapazil, da so mu nekateri predmeti in celo nekateri ljudje, ki so pravkar stali zraven njega, izginili izpred oči. Ugotovil je, da se to dogaja vedno znova takrat, kadar te ljudi in te predmete obseva ti in ti določeni žarki, s katerimi se je bil Pribil pravkar pečal. Zato je začel s temi žarki poskušati v to smer. Ko je svojo stvar že priločno dognal, je povabil večjo družbo strokovnjakov ter jim to pokazal. Stvar je vzbudila veliko zanimanje. Ako se ta stvar res posreči, utegnemo nekoč postati nevidni. Vprašanje pa je, ali bo vse to v srečo človeštva.

RAZNE NOVICE IZ DOMOVINE

Napaden

V celjsko bolnico je bil pripeljan 49 letni posestnik in gostilničar iz Kokarij pri Rečici ob Savinji, katerega sta napadla dva fanta in ga močno poškodovala.

Obsojen

Pred velikim senatom mariborskega sodišča je bil obsojen 35 letni poljski dninar Marko Mohorko iz Turnišča pri Ptuj na 5 let zaočnenja, ker je umoril svojo ženo Marjono. — Njegova žena ni bila veliko prida. Bavila se je s tihotapstvom in bila že večkrat v ječi zaradi pretepa in nasilnih dejanj. V ječi se je spoznala z nekim Matevžem Kozlom, kateri se je po prestani kazni kar preselil k Mohorkovim. Oba sta potem Mohorka odpravila in ga zaničevala. Vse to je Mohorka grizlo in ko so ga začeli še osedje zasmehovati, se je odločil da temu napravi konec. Tako je prišlo, da je pri nekem prepriju z ženo segel po

nožu in jo smrtno ranil.

Jubilej

Šestdesetletnico svojega obstoja in delovanja bo slavila gasilska četa v Sv. Lovrencu na Pohorju. Ta proslava bo 4. julija in bodo ob enem blagoslovili nov prapor.

Utopljenec

Pri Guštanju je Meža naplavila pred kratkim truplo 78 letnega delavca Martina Zormanca iz Prevalj. Kakor

je ugotovila komisija, je Zorman sam prostovoljno skočil v Mežo, zaradi bolezni ki ga je mučila. Prvi tak poskus je napravil že enkrat meseca februarja, pa so ga pravočasno rešili. — Pri Sv. Benediktu so pa našli v tamkajšnjem potoku truplu starejšega moškega, čigar identiteta ni dognana.

Dva jubileja

Nedavno je slavil 60 letnico rojstva duhovni svetnik Ivan Hoinik, župnik gorate župnije Koprivna, v Meziški dolini. Rojen je bil na Levkovi domačiji na Rudi pri Grebinju in je leta 1902 pel novo mašo. — V Lešju je obhajala 80 letnico rojstva Marija Anderlüh, rojena Čak iz Šmarja pri Jelšah.

Nevaren padec

V celjsko bolnico je bil pripeljan Oskar Janežič, 19 letni kletarski vajenec, ki je, ko se je nekega večera vračal domov, padel s kolesa in se močno poškodoval.

Bolgarski pevci v Jugoslaviji

Meseca marca je prišla v Ljubljano skupina bolgarskih pevcev in sicer je ta skupina največji mešani zbor iz Sofije "Rodna pesem." — Zbor je bil na turneji po vseh večjih mestih Jugoslavije in priredil uspešne koncerte v Beogradu, Zagrebu, Mariboru in Ljubljani. Povsod so bili pevci navdušeno sprejeti.

Huda kazen

Mestna občina mariborska in tudi nekatera podjetja v Mariboru so objavila svojim nameščencem, da bo vsak odpuščen iz službe, kdor bo zasaden da uporablja nežigosen bencinski vžigalnik za cigarete ali cigare. Vsak vžigalnik mora biti žigosan in od vsakega mora biti plačana določena letna taksa, drugače ga ne smejo rabiti.

Še vedno taji

Poročajo je že bilo o dvojnem umoru v Čurilah pri Metliki. Tega dejanja je bil osumljen Stanko Brodarič iz Rosalnice in so ga orožniki tudi kmalu po strašnem dejanju prejeli. Brodarič pa dejanje taji in tudi potem, ko

so na njegovem domu v Rosalnicah pri preiskavi našli okrvavljeno srajco, še vedno taji in pravi, da je kri na srajci od lisice.

Redkost

Iz Ljubljane poročajo, da se je v mestni vrtnariji razcvetela banana. — V pokriti gredi je namreč pogrnala stara banana in zacvetela kar je redkost za Ljubljano, ker je težko vzgojiti tako staro banana, da bi cvetela.

PRISELJENCA PROBLEM

Vprašanja ob naturalizacijskem izpitu

VPRAŠANJE: Ali je res, da se sedaj stavijo druga vprašanja ob naturalizacijskem izpitu? Ali mora kandidat biti sposoben napisati svoje odgovore?

ODGOVOR: Kandidati za dravljanstvo niso vprašani, da-li najo pisati angleški in prav za gotovo jih ne bo nihče pozval, da napišejo svoje odgovore o ameriški zgodovini in vladnem sistemu. Federalni izpraševalci so dobili navodilo, naj ne stavijo zviti vprašanj, ki je zmedejo kandidate. Pričakuje se pa od kandidata, da ima pojem o osnovnih načelih o ameriških ustanovah. Vzorna vprašanja in odgovore, včevši kratek opis ustavnih načel, ki ga je pripravila naturalizacijska oblast, najdete v knjižici "How to Become a Citizen of the United States", izdani od Foreign Language Information Service, 222 — 4th Avenue, New York City. Knjižica stane 25 centov.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

Starokrajjska semena

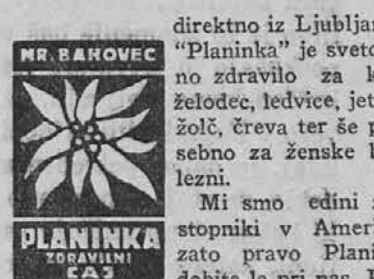
od tvrde SEVER, LJUBLJANA

SALATA, Braziljska poletna SALATA, Orjaški biser, ledenka SALATA, fina z rdečimi pikami SALATA, trdoglava rujavo pegasta SALATA, takozvana zimska vstrajna SALATA, visoka krhka, štručarica RADIC ZA SALATO, fin rudečkast ENDIVJA, širokolistna rumena RADIC ZA SALATO, visok zeleni ENDIVJA, kasna široka zelena MOTOVILEC, (repincelj) domači KUMARE, posebno dolge zelene KUMARE, fina domača vrsta GRAH, veliki užiten v stročju FIŽOL, nizek zelen brez niti FIŽOL, visok zelen brez niti PESA, poletna okrogla rudeča REPA, strniščna bela zimska PETRŠILJ, gladki s korenomo REDKVICE, fina rudeča okroglasta REDKEV, velika črna zimska ROZMARIN, navadni dišeči MAJERON, sladki dišeči CENA teh semen je 12c paket.

Lahko kar izrežete ta oglaš, podrtate semena ali blago katero želite, ga nam pošljete z Money odrom in naročilo bomo točno odposlali.

Bahovec "PLANINKA"

ZDRAVILNI ČAJ

direktno iz Ljubljane. "Planinka" je svetovno zdravilo za kri, želodec, ledvice, jetra, žolč, čreva ter še posebno za ženske bolezni.

Mi smo edini zastopniki v Ameriki, zato pravimo Planino dobro le pri nas. Pazite na zaščitno znamko in ime "Bahovec" na vsaki škatli. Stalna cena je \$1.00 škatlja, 3 šk. \$2.90. (Če plačate manj ne dobite pravega Planinka čaja.)

no starokrajjsko blago: ŠVEDSKE, Pri nas dobite še tudi sledeče pristhofmanove, in MARIA-CEL KAPLJICE, FIŽOL "CIPRO", PROSENO KAŠO, AJDOVO IN KORUZO MOKO, JESPRENJ, SUHE GOBE, ŠPANSKI ŽEFARAN, MUŠKOPLET, LORBER JAGODE, OGERSKO PAPIRKO, LIPOVO CVETJE, KAMELICE, TAVZEN-TROJE, ENCJAN, PLJUČNIK, ŽAJBELJ, itd.

Pišite po brezplačni cenik.

STEVE MOHORKO CO.
704 South 2nd Street,
MILWAUKEE, WIS.

KOLIKO NOVIH NAROČNIKOV JE KDO PRIDOBIL?

MR. JOHN PRISEL, Cleveland, Ohio	110
MR. JACOB RESNIK, Cleveland, Ohio	39
MR. JOHN KRAMARICH, Joliet, Ill.	39
MRS. ANA GLIHA, Cleveland, Ohio	37
MRS. LUCIA GREGORČIĆ, Milwaukee, Wis.	26
MRS. JOSEPHINE MEGLEN, Pueblo, Colo.	23
MR. JOHN JERIC, Chicago, Ill.	21
MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill.	18
MRS. JOHANA KASTELIC in MRS. A. NEMGAR, Eveleth, Minnesota	18
MR. MARK BADOVINAC, Boon, Mich.	14
MR. ANTON ŠESTAN, Cleveland, Ohio	12
MRS. URSULA IVŠEK, Rock Springs, Wyo.	9
MRS. MATILDA ROBERT, Cleveland, Ohio	9
MR. FRANK LAURICH, Chisholm, Minn.	8
MRS. AGNES MAHOVLICH, South Chicago, Ill.	8
MR. ANTON GRDINA, Cleveland, Ohio	8
MR. ŠTEFAN JENKO, Bulger, Pa.	7
MR. LEO MLADIČ, Chicago, Ill.	7
MR. ANDREW KOŠIR, Waukegan, Ill.	6
MRS. MARY USNICK, Morgan, Pa.	6
MRS. MATH KLUCHEVSEK, Johnstown, Pa.	6
REV. P. BENIGEN SNOJ, OFM., Johnstown, Pa.	5
MRS. JOHANA MOHAR, Sheboygan, Wis.	5
MRS. MIKE SPEHAR, New Duluth, Minn.	5
MRS. TEREZIJA CENTA, Pueblo, Colo.	5
MR. J. J. PESHELL, Ely, Minn.	4
MRS. F. ULCHAR, Gilbert, Minn.	4
MR. FRANK URAJNAR, Indianapolis, Ind.	4
MRS. MARY KOTZE, Walkerville, Mont.	3
MR. GEO. PAVLAKOVICH, Denver, Colo.	3
MR. PETER MAJERLE, Kansas City, Kans.	3
MR. JAKOB DRASLER, Moon Run, Pa.	3
MR. JOSEPH SUŠTERŠICH, Calumet, Mich.	3
MR. STEVE POTOČNIK, Detroit, Mich.	3
MRS. ROSE KRALL, Strabane, Pa.	3
MRS. FRANCIS TOMŠIČ, Strabane, Pa.	3
MRS. MARY POZNICH, Cleveland, Ohio	3
MR. ANTON STRUKEL, La Salle, Ill.	3
MR. JOSEPH BREGAR, Standard, Ill.	3
MR. MICHAEL KAPŠCH, Colorado Springs, Colo.	2
MR. MATH JAMNIK, Leadville, Colo.	2
MR. JOSEPH DRASLER, North Chicago, Ill.	2
MR. CANDID GRMEK, South Chicago, Ill.	2
MRS. E. SMOLICH, Aurora, Minn.	2
MRS. DOROTHY DERMES, Steelton, Pa.	2
MR. DARO BLUTH, Joliet, Ill.	2
MR. JOS. ZAIC, Hibbing, Minn.	2
MR. M. F. TOMŠIČ, Houston, Pa.	1
MRS. JOHANA ARTACH, Willard, Wis.	1
MR. JOS. ZORC, Frontenac, Kans.	1
MRS. JOSEPHINE HRIBLIJAN, Ahmeek, Mich.	1
REV. P. BERNARD AMBROŽIČ, Lemont, Ill.	1
MRS. MARIE PRISLAND, Sheboygan, Wis.	1
MR. FRANK DOKL, Milwaukee, Wis.	1
MR. JOHN GREZUTTI, Monssen, Pa.	1
MR. JOHN RUSS, Joliet, Ill.	1
MRS. JOSEPHINE RICHTER, Enumclaw, Wash.	1
MRS. ROSE BOKAL, Pullman, Ill.	1
MR. JOHN MOZIC, Cleveland, Ohio	1
MRS. FRANCES STARMAN, Alix, Ark.	1
MR. JOHN RITMANIČ, Braddock, Pa.	1
MR. FRANK PEROVŠEK, Willard, Wis.	1
MR. JOHN JAGER, Aliquippa, Pa.	1
MR. FRANK KOKAL, Universal, Pa.	1
MRS. KATARINA CESAR, San Francisco, Calif.	1
MRS. KATARINA HORVAT, Tooele, Utah	1
REV. A. P. PODGORSEK, Elwood, Kans.	1
MRS. MARTIN TEŽAK, Crested Butte, Colo.	1
MRS. JENNIE LIPERSICK, Rockvale, Colo.	1

SKUPAJ NOVIH 535

NAJ BO ŽIVLJENJE PRIJETNO

"Ta vaza . . .
je vedno polna
na MOJ dan"

Vsaka mati upa, da dobi rože za
Materni dan. Nobeni drugi darovi ne
sežejo tako blizu do srca.

Pokličite svojega florista. — Mnogo
je cvetličnih darov, ki ne stanejo več
kot \$1.00.

Materni dan v nedeljo, 9. maja

"Say it with Flowers"

JOHN STARICH, soprog; MISS KATIE STARICH,
hči; JOHN STARICH, sin.

Milwaukee, Wis., 29. aprila, 1937.

IZ TAJNIŠTVA B. Z.

Naš obisk pri marquetteškem škofu.

Že lansko leto smo nameravali obiskati Marquette, pa so prišle vmes nepredvidene ovire. Letos se nam je to posrečilo in nad vse zadovoljni smo z obiskom.

Pretečeni ponedeljek zvečer smo se zbrali v Chicagu na postaji Northwestern: Rev. Plevnik, Rev. Hiti in pisec teh vrstic (P. Salezij). Mene je potegnil na postajo naš p. gvardijan iz Lemonta, Father Plevnik pa je imel svojega soferja. Poslužili smo se Pullmana in zjutraj, ko smo vstali, smo v Nagaunee za par postaj prestopili na drug vlak. Kmalu smo bili v Marquetteu in že v vlakcu smo zagledali na hribu ne še popolnoma dovršeno, a mogočno katedralo, nedaleč od nje pa tlv. Baragovo šolo, t. j. ljudsko in višjo šolo. Komaj pridemo iz vlaka in se nekoliko ozremo okoli, zapazimo dva duhovnika, ki sta se nam približala ter nas povabila na svoja dva avtomobila. Prvega je šofiral asistent pri stolni župniji Rev. John Hughes, drugega pa kurat v marquetteški kat. bolnišnici Rev. Frank Ignatz. V prvega sva sedla s Fathrom Plevnikom, v drugega pa je šel Rev. Hiti. Da smo se tako razdelili je bilo potrebno radi tega, ker sta v stolnici bila na razpolago samo dva oltarja in še ta dva samo zasnila, v basementu. V zakristiji naju je s Fathrom Plevnikom prijazen sprejel stolni župnik in generalni vikar Monsignor Ruchholz. Vsakemu izmed naju sta ministrirala dva ministranta. Po opravljeni sv. maši in po zajutru nam je razkazal znamenitosti katedrale Rev. Ignatz, ki je med tem bil že pripeljal semkaj Rev. Hiti. Nad basementom, kjer je začasno služba božja se dviga 62 čevljev visoka mogočna zgradba. Nova katedrala je za cel prezbiterij podaljšana, prav tja do škofove rezidence in na njej izvršujejo zadnja dela številni delavci. Tudi povišali so jo za šest čevljev, tako da je res vredna svojega imena. Kar ji bo dalo morebiti čez čas največjo privlačnost pa je to, da je tukaj počivališče prvega marquetteškega škofa in našega slavnega rojaka Barage, za čigar beatifikacijo se trudimo. Zaukrat so Baragove telesne ostanke in ostanke njegovih treh naslednikov: Mraka, Vertina in Eisa prenesli v povzorično grobnico in uhod zapečatili. Pozneje čez poletje enkrat pa bo slovesen prenos vseh škofov v novo grobnico, ki je lično izdelana pod škofovo privatno kapelo. Ta kapela je na evangelijski strani katedrale in nad njo se dviga majni zvonik. Za nas je seveda najbolj zanimiva grobnica sama. Pred vhom v njo je veža, ko pa vstopite noter, opazite v steni odprtino za grobove. V sprednji steni so tri odprtine in v eni izmed njih bo dobil zadnje počivališče škof Baraga. Zaukrat bo samo on v sprednji steni ter bo tako zavzel najbolj častno mesto v grobnici. V obeh stranskima stenama je še prostora za dvanajst grobov, na vsaki stani za šest in seveda so zopet trije in trije drug nad drugim. Vsega skupaj je torej prostora v grobnici za petnajst škofov.

Ko smo si vse ogledali, smo šli nazaj v stolno župnišče in spoznali smo se še z drugima dvema stolnima kaplanoma in s podkanclerjem škofije Rev. J. L. Zrydom. Ko je bilo okoli enajstih pa pride med nas nepričakovano sam škof Most Rev. Jos. C. Plagens, dasiravno smo bili napovedani za avdijenco šele ob eni uri popoldne. V poljščini nas je nagovoril: Kako se imamo? ter nam podal roko. Neprisiljena prijaznost je sijala iz njegovega nekoliko zatemnelega obličja. Je bolj srednje velik in lase na glavi ima snežnobe. Sedli smo in se

razgovarjali. Vprašal nas je po Baragovi Zvezi in njenih ciljih. Povedal nam je, da je dan poprej govoril s postulatorjem. Nato je povdaril, da je za nadaljevanje vsega dela potrebna izdatna finančna podpora. Potrebna je zelo tudi zaupna molitev, da bi namreč Bog poveljal Barago s čudeži. Razume se, da je sam kar najbolj naklonjen temu delu. Ostal je z nami na kosilu ter se še potem razgovarjal z nami do ene ure. Nato nam je kaplan Hughes razkazal mesto in nas peljal še daleč po okolici. Ob tretji uri smo zopet šli k škofu, to pot na njegovo stanovanje. Sam nam je razkazoval razne spominke na Barago: njegovo britev (na škatljici je narisan z Baragovo roko znamenje Imena Jezusovega,) njegove škofovske prstane, pečate, opas, pektoral t. j. škofovski križ z relikvijami itd. V njegovi duhovski knjigi za veliki teden je zasebna in prisrčna molitev Baragova, ki nam jo je škof Plagens prebral ter dostavil, da jo sam večkrat moli. Zraven tega smo videli Baragove tri dnevnike, začeni z 1852. Prvi sega do l. 1856, drugi do 1860, tretji do 1863. Format je majhen in pisava je sicer jasna in lepa, vendar tako drobna, da je nekoliko težko brati. Tudi smo videli ekscepte pism ki jih je sam pisal ali so mu drugi pisali. Poleg tega je še en zavitek pisma. Kakor smo zvedeli, so ob sedanjem prenosu škofov v začasno grobnico, odprli krste. Pri Baragi so našli pravzaprav že kosti, vendar se v obraz se da nekako spoznati. Na glavi so še lasje. Kar je nekaj posebnega je to, da je ohranjen, kakor da bi bil nov, zeleni pluvijal, v katerega so ga ogrnili ob pokopu. Pri škofu smo ostali v prisrčnem razgovoru do pete ure. Tedaj smo se poslovili in škof nas je spremil do vežnih vrat. Opozoril nas je tudi na to, da bo stolnica končana meseca julija, enkrat pozneje pa bo slovesen prenos pokojnih marquetteških škofov v novo grobnico. Zlasti za to slovesnost so že sedaj povabljeni ameriški Slovenci in čim več se jih bo odzvalo, tem bolje. (Za velikodušni dar \$300 se marquetteški škof Slovincem iz srca zahvaljuje.)

Po večerji so nas zapeljali na postajo in radostnih čustev smo zapuščali Marquette. Bili smo iznenadeni nad izredno prijaznim sprejemom in nad nepričakovano gostoljubnostjo, ki smo je bili deležni. Vsem Slovincem priporočamo, da o počitnicah zavijejo malo na sever ter obiščejo tudi prijazni Marquette. Počutili se boste, kakor doma, zakaj tamkajšnji škof Plagens je Poljak, rojen v starem kraju, ter ima širokogrudno slovanško srce. Pod njegovim uplihom so tudi drugi gospodje in bo vsak Slovenec kot rojak Baragov najprizrenejše sprejet.

P. Salezij, OFM.

SIRITE AMER. SLOVENC!

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

2000 W. Cermak Road

CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1-3 popoldne in 7-2 zvečer izvenredno ob sredah.

Režidenčni telefon: La Grange 3966

Uradni telefon: Canal 4918

PO DNEVI NA RAZPOLAGO

CELI DAN V URADU.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

kor tudi rojaki iz sosednjih naselbin, kot iz Marshfielda in Brayta ter od drugod, da se udeležite te naše prireditve. Preskrbljeno bo z dobro pijačo in okusnim prigrizkom; za ples bo igrala dobro znana Klaričeva orkestra. V imenu društva ste vsi prav prijazno vabljeni.

Kampanja Amerikanskega Slovence je zaključena in upam, da je bila uspešna, kar se tiče novih naročnikov. Tudi jaz sem mu dobile enega novega, rada bi bila še več, pa bom družic še kaj poskusila. — Pozdrav vsem čitateljem, listu pa želim še veliko novih stalnih naročnikov.

Mrs. Johana Artach

— MOJI MATERI V DOMOVINI —

Chicago, Ill.

Danes se oko solzeče Mi ozira spet nazaj — V hipe prve, rajske sreče Mladostnih dni, zemeljski raj. Mati ljuba — Ze meni je mladost minila: Cvetje šlo je v klas in sad. Duša se je vpojila, Bremeu se privadil vrat. Ljubezen moja Za Vas pa ni minila. Z Vami vedno tesneje duša veže me.

Ne bodo leta jo ubila, Bo tudi v temo groba segla še. Ob materinem dnevu Želim Vam zemske sreče, Bog naj Vas pozivi, In ohrani do je večje Starosti in živih dni. To moje so iskrene želje Ko se praznuje materinski god.

Vsem materam — Na mnoga leta in veselje Večno naj Vam da Gospod! M. Blaj

PODRUŽ. ŠT. 2, S. Ž. Z.

Chicago, Ill.

Članicam našega društva naznanjam sklep naše zadnje mesečne seje, da se bodo pre-

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno.....\$150

Broširan mehko.....\$125

JOHNSTOWN PRED POVODNJO

Johnstown, Pa.

Deževje zadnjih dni je v okolici in v mestu že zopet ogražalo mestne prebivalce. Zlasti hudo je deževalo v nedeljo 25. aprila v Somerset County, odkoder teče reka Stony Creek skozi mesto Johnstown. Ljudstvo je s strahom opazovalo razburkano reko, katere umazano valovje je v nižjih legah že prestopilo svoje bregove. Do opoldanskih ur dne 26. aprila je stalno naraščalo vodovje Cokenaugh in Stony Creek rek, zlasti zadnja je ogražala nižje ležeče kraje. Ceste ob vodi so bile 4 do 5 čevljev pod vodo, katere je dosegla že tudi nekaj stanovanjskih hiš. Kleti v trgovskem delu mesta so bile pod vodo; trgovine so pozaprl in trgovci so z mrzlično naglico spravljali trgovsko blago v zgornja nadstropja. Ravnotako stanovanjci, ki so bili prizadeti pred 13 meseci, so tudi strahoma spravili pohištvo v prva nadstropja. Jeklarne so ustavile obrat, odstranile električne motorje in jih spravili na varno pred vodo. Tako smo strahoma čakali poročila vremen-skih opazovalcev, kedaj bo ogromno valovje zakrilo mesto. — Drugi so pa zopet stali v bližini reke in opazovali umazano vodovje. Popoldne je začela voda polagoma upadati in upanje je, da ne pride do večje katastrofe. Zvečer je prenehal tudi dež in tako je za enkrat zopet odstranjena nevarnost poplave. — Tako je Johnstown po

Poročevalec

SMRTNA KOSA

Joliet, Ill.

Nekoliko prostora bi rad v našem priljubljenem listu, da svojim prijateljem in znancem naznanim žalostno vest, da je umrla naša mati Josephine Nasinbeni, po domače Gorinova mati, ki je dočakala lepo starost. Umrla je po dolgi bolezni 21. aprila, pogreb je pa bil 23. aprila s sv. mašo za dušnico v cerkvi sv. Jožefa ob obilni udeležbi prijateljev in znancev. Pokopana je bila na pokopališču sv. Jožefa, kjer sedaj počiva poleg svojega moža, kateri je umrl pred 31 leti. Pokojna zapušča tukaj v Jolietu dva sina, eno hčer, 22 vnukov in štiri pravnuke. Še to naj omenim, da so bili pogrebnički vnuki. — Pokojna je bila doma iz Dolnje vasi, fara Šmihel pri Novem mestu in se je pisala

DOŽIVLJAJI PROFESARJA MATIKE

P. d. Stric Luka

Dandanašni svejt živi v rejs šu? Hodte po nogah k mi, vabla-prov čudne razmerah. Le kam bo vse tu pršlu. V zadnč sva gavurla z nekim rojakom, k ma veliko besejdo dol pr t a "napredneh". Saj se m je tud predststav za "naprednga človeka". — Prmejduni, to je pa velka čast za profesorja Matiko, de ima čas gavort enkrat z naprednem človekm. Z fecenelnom sm s zbrisov suje vači, de sm bel vidu, zakaj naprednega človeka je treba dobr vagledat, de se od nega kej nauči. Ta "naprednak" me je gledu pad nus in v vači, k je zvejdu, de sm jest profesar Matika. Taku zanimanje je nastalu, kakor v cirkus, k ledeem kažejo razne žvaude. Taku, de sm še sam sebe potem vagledu, če nejsem rejs padobn kakšnem slenu, ali pa kakšn kameli.

Pa je vendar k sap pršu, pol je pa djav: "Kej s ti tist cepec, k zmerej pošte prenašaš v tiste cajtenge?" — "Hm, prjatu, ne vejm, kaj misliš?" — "Kaj mislim, preklet dobr vejš, mislim tu, de če s ti tist k vse raznese na vse štir vetrove, kar kje slišiš?" — "Jest? Jest neč ne raznašam, tu delate vi sami." — "Well, pa pstimo tu, kar je blu je blu, ampek ti profesar, tu men ne gre v glavo, zakej se ne bi dav tud ti enkrat malu zbrihtat. Zmerez s tistm krelikarcem vlečš, kokr, de b bli krelikarc vso, mi ta napredn pa neč. Kaj sme pa mi? Kej mi nejsmo ide, tak k vi — pavez mi?" — "Prjatu prov s pavejdu. Vidiš sam prznaš, de ste tak k mi. Tu se je vam od naših strani že večkrat pavejdu, de vi ste taku vstvarjen k mi, de mate poleg telesa tud dušo in pamet zraven. Ampek vaš vodnički telo prznajo, duše pa ne, pamet pa pravjo, de je majo mišjonkrat več k mi, k še kej verjemo. Vi pravte, de ste napredn — pa ne vejm v čem? To reč sm jest že večkrat štederu in iskav rejs kaj vrednih dokazu. Pa kaj sm na-

je glih not pršu, m je pa gaspodar povedu, zakej so tistga "naprednaka" taku hitru pete zasrbele. Reku je: "Profesar vejš to je taku. Tist, k je s teboj gavuru je švogor od tejsa. Kakšn švogor? E, ta staro mu je odpelu pred nejkej lejt — zdej ga pa pisanu gleda." — "Kuga?" — sm djav, "misliš, de mu je žensko odpelu?" — "Dacol Matika" — je djav.

Aha, sm sam pr seb djav, zdej pa že vejm, v čem se naš "naprednak" bel napredn k mi. Aha, to je tista naprednost! Take naprednost jm pa jest ne bi biv fovš, če b jm ta naprednost ne bla v veliko škodo. To pa ni božji ne človeški napredk — ampak hudičev napredk. Buh tega napredka nej vsev, tud pašten ljud ga niso vesel — sam u ga je vesev, k v ta spodnem štuk kraljuje.

Torej to je naprednost. Zaiti na taka pota, pa nikdar mislt na tu, de b take stvari popravl — nak to pa ni naprednost, ne po pamet, še men pa po pravico, taku sklepa in misli, vaš

Profesar Matika.

Vidic. V Ameriko je prišla leta 1891. Leta njenega življenja ji niso bila z rožami poslana. Ves čas, odkar je prišla iz starega kraja je živela v Jolietu in je bila stara ob svoji smrti okrog 81 let. Vsi njeni sorodniki žive tukaj v Jolietu, razun dveh vnukinj in dveh pravnukinj, ki žive v Chicagu. Hvala vsem, ki so jo prišli kropit in ki so molili za pokoj njene duše. — Rad bi poročal še kaj novic pa se mi vidi, da nisem za to. Imamo pa tukaj dva poročevalca, ki novice poročajo, katere jaz največkrat po dvakrat prebe-

rem. — Pozdravljam vse stare in nove naročnike Amerikanskega Slovence tukaj in onkraj luže. — Vi draga mati pa spavajte mirno v hladni zemlji in se odpočijte od svojega truda. Enkrat se zopet za vedno snidemo nad zvezdami, kakor nam to govori sv. vera. Joseph Videtz

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite o-

kreati grobove svo-

jih dragih, ne pozab-

bite, da imate na

razpolago lastnega

rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste

nagrobne spomenike v vseh nase-

linah države Illinois. Cene zmern-

e, delo jamčno, postrežba solidna. Se

priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti na-

grobni spominski kamen, pišite na

popisnega za vsa pojasnila in za

cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK

1013 North Chicago Street,

JOLIET, ILL.

Telefon 2-4787

Najboljše pivo

ošte pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od

JOHNA KOČEVARJA

West Side Distributor of

MONARCH BEER

2215 W. 23rd Street

CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 6177

“ČRNA ŽENA”

ZGODOVINSKA
POVEST

Priredil Javoran

Ali je bilo treba, se je moral gopoč Andrej siloma umakniti z gradu lastnemu bratrancu in se zdaj mora potikati bogve kod na Hrvaškem in pobijati Turke? Pravice ni in je ne bo, dokler bomo držali križem roke in bomo tlačnili Hartmanu!”

“Oh, oh, prosim te, pazi vendar kaj zlobudraš!” ga je ustavil Mohorko in stekel zapirat okno, da bi kdo ne čul teh predrznih besedi. “Naglica ni nikjer kaj prida, zlasti tukaj ne. Jojme, če bi te čul grajski birič! Čakajmo, saj pride vse samo po sebi, samo opreznosti je treba!”

Tudi možem se ni zdelo varno to očitno puntarsko govorjenje, dasi jim je ugajalo v srcu. Hlapec Rok se je zganil od strahu in se nehote ozrl proti oknu, skozi katero se je videla višnjeva jezerska gladina in sivo pečevje, s katerega je grozilo nepopravljivo grajsko zidovje in dvoje mračnih stolpov s svojimi temnicami. Kroparski možek pa se je, kakor se je navzočim zdelo, ravnokar prebudil iz spanja in legel na drugo plat. Može so drug za drugim izpraznili svoje kupice in se odpravili domov. Tudi Grahek je vstal od mize in rekel, stoječ sredi sobe, v šali:

“Naj pride karsibodi, nič se ne bojim, dokler bo to napovedovala samo vaša bela žena, o kateri veste toliko povedati. Hehe, Matija, ti si je še zdaj ne moreš izbiti iz glave; hentaj, nemara tvoj duh res kaj pomeni.”

Kakor bi trenil, se je pri teh besedah Štefulček posmuknil s klopice ob peči na tla. Puhtnil je proti mizi, pomežiknil parkrat s svojimi živahnimi očmi in rekel pomenljivo kakor prerok:

“Ljudje božji, če že hočete vedeti, bela žena ni prišla za prazen nič. — Može iz Kroke — vaš prismuknjencek — morebiti zdaj več ve kakor kak modrijan. — Lejte, v zgradu pihja ostra sapa, da vas reže skoz mozeg in kosti, iz vaših bajt pa brije vroča puntarska burja, da celo graščak od strahu medli. Gospod Bog pošilja znamenja in napovedi, kadar nam pretijo nevarnosti. Bela žena vam veli, da imate pripravljene kose, motike in beti — kadar bo treba udariti.”

“Kaj praviš, Štefulček? Da si tudi ti videl belo ženo? Kaj ti je rekla? O povej!” ga je vprašal Rok.

“Nisem je videl, toda kar vem, pa vem,” je odvrnil krošnjar, skrivnostno migajoč s svojimi belimi očmi in se je smehljalje ozrl proti prijatelju Mohorku, kakor bi bile samo njima znane te tajnosti.

“Ne bodi siten, Štefulček, povej, kar veš,” se je oglasil Grahek.

“Čemu pa peš,” se je delal možek gluhega.

“Prekanjen si kakor lisjak,” ga je zavrnil pastir; “stavim glavo, da se je zopet nekaj zgodilo.”

“Ne, hvala lepa — čemu mi bo žensko krilo?” je zagrmel možek nevedno.

“Štefulček, bodi pameten in povej,” ga je silil Anželj, “ali morda kmetje snujejo punt?”

“A le sam imej svoj grunt,” se je razsrdil možek, “truden sem, moram spat.”

Telebnil je na klopico ter ni hotel slišati nobene besedice več. — Ker se je solnce že zdavnaj skrilo za triglavskimi vrhovi, se je odpravilo četvorica mož proti

domu. — Anželj, mlad, postaven in zal možak, je krenil po polju, prekoračil savski most in hitel proti Brdom. Spotoma je še zmerom premišljeval stvari, o katerih so modrovali v gostilni. Ugibal je to in ono o beli ženi, dasiravno ni verjel ničesar in se je vselej prezirljivo nasmehnil, kadar so se mu vsiljevale take misli. Samo skrivnostna namigavanja, katera je slisal iz ust Kroparskega možka, so mu delala nekaj preglavice. Ko je stopal po klanecu višje in višje, je snivala pod njim vsa dolina v nočni tihoti; po Kamnjeku se je ravnokar razlila blede mesečina in snežne lise vrh Stola so zablestele od hipa do hipa v medlem siju. Na kamnjenški goličavi, kjer je žuborel brdski potok in se je odcepila skalnata stezica proti “Slepemu Bogu”, je stal ob poti lesen križ, pred križem pa klečavnik.

Vselej, kadarkoli je šel Anželj mimo križa, je pokleknil na klečavnik ter nati-homa zmolił očenaš. Tudi danes je nameril korake tjakaj, toda ko je stopil izza drevja, so mu zadrževala kolena in obstal je kakor prirastel na istem mestu. Kakih šest metrov pred njim se je dvigal križ in na klečavniku pred križem je molila prečudna ženska postava. Imela je dolgo krilo, čisto belo kakor sneg, tako da se je, kadar je stopala, peljalo za njo po tleh, in bujne črne lase, ki so ji razpleteni valovili po hrbtu in ji sezali malone do tal. Nad tilnikom se ji je lesketala v laseh zlata iglica s svetlimi dragulji. Njene nežne, črne roke so oklepale križevno deblo, svojo ogljenočrno glavo pa je burno pritiskala ob noge Križanega. Celotelo ji je podhrtevalo v nekem notranjem, krčevitem trepetu. Anželju je zagomezelo mrzlo po hrbtu, odskočil je korak nazaj, pod nogami mu je zaškrtal droben kamenček. Prikazen je preplašena šinila kvišku, se ozrla proti mlademu kmetu ter mu pogledala naravnost v oči. Može je videl pred seboj črno, zamorsko obličje, na katerem so bile začrtane nežne, nenavadno pravilne poteze. Tudi njene oči so bile ogljenočrne, toda iz njih je žarel čuden zelenkast ogenj, kakor žari ponoči iz mačjih oči. Okoli črnega vratu je nosila žena blestečo zapono, ki je bila okoliinokoli drobno posuta z biseri in dragimi kameni.

“Križ božji!” je viknil kmet napol v omedlevici.

Prikazen je dvignila svoje črne roke proti nebu in jih sklenila, kakor bi hotela moliti. Tedaj se je kmet ojunačil in vprašal:

“Kdo si in kaj hočeš tod?”

Črna žena je položila kazalec na ustnice, kakor bi hotela reči, da ne sme govoriti, in je iztegnila obe roki od sebe ter jezo nagubancila čelo, naj mož naglo odide. Ali ta se ni ganil z mesta. Zato se je prikazen obrnil in stopala počasi po skalnati stezi proti “Slepemu Bogu”. Anželj je pričakoval, da se bo vsaj enkrat še ozrla nazaj, toda žena je korakala mirno svojo pot ter slednjč izginila v neprodni temini za pečevjem.

Tedaj je zdirjal Anželj v velikih skokih po holmu navzgor. Šele ko je došel vrh senožeti, je nekoliko obstal ter se oddahnil. Pred seboj je videl brdsko vasico in svojo domačijo, pa je rajši krenil na levo in ubral korake proti prijazni, skoro novi hišici, ki je čepela tik goščave.

Res, prilika, kot je še niste imeli

Kupite svoj avtomobil naravnost od U. S. Auto Finance Co., največja avtomobilsko finančna družba v Chicagu, in prihranite več kot polovico.

Vsak avto, ki ga prodamo, je pristno garantiran avtomobil, ki je padel nam nazaj kot lastnina.

Imamo preko 200 kar, od katerih si lahko izberete; nekatere so popolnoma nove, nikdar uporabljene, katere smo dobili v lastništvo od avtomobilskih trgovcev, ki niso mogli poravnati svojih plačil tovarni.

Dvajsetletno financiranje avtomobilov in tisoče na tisoče zadovoljnih odjemalcev je vaša garancija, da boste zadovoljni.

Vsak avto nosi našo brezpogojno 90 dnevno garancijo in 10 dni brezplačne vožnje na poskušnjo.

1937 in 1936 Buick — 1937 in 1936 Terraplanes — 1936 Chevroleti — 1936 Fordi — 1936 Plymouths — 1936 Pontiacs — 1936 Oldsmobiles — 1936 Lafayettes — 1936 Hudsons — 1936 Chryslers — 1936 Dodges — vse po polovični ceni in nekateri manj kot pol.

Imamo tudi 1933, 1934, 1935 Dodges, Buicks, Chevrolets, Fords, Nashes, Hupmobiles, Cadillacs, Packards — sploh vsak izdelek in vzorec kar, ki se izdelujejo — nad 200 kar skupno, po nič več kot \$45.

Garantiramo, da vam prihranimo več kot 50%.

Ne kupujte nove ali rabljene kare, dokler niste videli teh v resnici čudovitih prilik.

Ni vam treba plačati v gotovini

Sprejeli bomo vašo staro karo kot naplačilo in preostanek lahko plačujete v malih mesečnih obrokih celi dve leti.

Vsak avto je garantiran, da vam bo služil in vas zadovoljil na leta, ali pa se vam vrne denar.

Ne glede na to, kje živite, ne zamudite te čudovite prilike. Odprto imamo vsak večer, vključno nedelje, do 9. ure.

U. S. Auto Finance Co.

1340 W. 63rd St., Corner Loomis St., Chicago, Ill.

CERKVENIM PEVSKIM ZBOROM IN DRUGIM

priporočamo, da si nabavijo novo zbirko lepih slovenskih cerkvenih pesmi, ki jih je založil te dni č. g. župnik Viktor Čadež. Ta zbirka cerkvenih pesmi nosi naslov:

“Po Mariji k Jezusu”

Vsak slovenski cerkveni pevski zbor si naj omisli to novo lepo in zanimivo zbirko. Razdeljena je: 2 božični pesmi; 2 obhajilni; 1 postna; 2 šmarnični in 2 splošni Marijini.

S poštino vred stane posamezna partitura **40c**

Kdor naroči ducat partitur skupaj, 20% popusta.

Naročila pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Staro domovino v slikah

dobite v knjigi

“NAŠI KRAJI”

Vsebuje zbirko 87 krasnih fotografij v barokotisku na finem papirju.

KNJIGA STANE

\$1.00

Slike so iz vseh delov stare domovine. Posebno Gorenjska je dobro zastopana s svojimi znamenitimi kraji. Za njo Dolenjska in Štajerska.

Naročite si to knjigo takoj. Naročilo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna “Amerikanski Slovenec”

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Pisano polje

J. M. Trunk

Whiff.

Pri igralcih je to tehničen izraz. “Whiff” imenujejo, če kdo zamahne, pa zagreši žogo. Neki Peter Whiffin je zamahnil, priobčil nekaj v Forumu, in zdaj je Anton Skapin že četrti, ki maha v “Prosveti”. Whiff, gre preko. Nedostatki so bili tudi v katoliški cerkvi in bodo, ker celo na najvišjih mestih so pač le ljudje, ampak pri resnih in škodljivih nedostatkih je cerkev kot taka vrlo dobro na straži, zoper obrekovanja pa se ne more vedno braniti, in tu ima svoj delež tudi socialist Skapin. Jugg, Molek, Karish, Medvešek, Skapin. vsi se vrtijo okoli točke: “Če vi ne izprešate denarja iz ljudstva, bom pa druge postavil na vaše mesto, ki ga bodo.” Izgleda, kakor bi kak škof postavil duhovnike, da bi prešli in polnili škofu žep. Izgleda, da je tudi F. Skapin tega mnenja. Prispevki za škofa, pač za upravo škofije, so natanko določeni pri vsaki cerkvi in se letno izkazujejo. Vseh ni, ampak župnik mora pojasniti, in mirna Bosna. Ko sem jaz prišel na to mesto, se mi je prispevek zdel previsok za izpremenjene razmere. Pojasnil sem to škofu, in znižal je prispevek na polovico. Vsaj primerno utegne biti prav povsod, niti škof nima pravice ali prilike, da bi si morda polnil žep povoljno, in če bi si, višja instanca bi ga temeljito o tem poučila. Whiffin je ignorant ali pa obrekovalec. Vem pa dobro, da so morda padle te besede o “poslal drugega na mesto.” Za kaj gre navadno? Vzemimo zopet konkreten slučaj, moj slučaj. Naša cerkev je l. 1923 pogorela. Zidali so novo, večjo. Ko me je škof l. 1924 tu nastavil, je bilo na banki dolga 11.000 po 7%, in še kakih \$6.000 na plačilih, v blagajni pa suša. Recimo, da bi bil jaz sedel v zapeček. Nota v banki se je glasila le na tri mesce. Ko bi se jaz ne bil zganil, bi se bila banka obrnila na škofa, ker on jamči, in škof bi bil prijel mene, opravičeno bi me bil prijel, čemu sedim v zapečku. Recimo, da bi se jaz še ne bil zganil, bi škofu ne ostalo drugega ko dobiti drugega, ki bo skrbel, da se dolg primerno odplača. Bež-

te, bežte. Katoliška cerkev je dobro organizirana, da niti kak škof ne more delati, kakor bi se njemu poljubilo. Ako je bil kardinal v Bostonu l. 1928 največji posestnik, bi bilo treba najmanj pojasniti. Ali je bil zasebno, ali pa kot glava škofije? Če zasebno, si gotovo tega ni ravnokar nakradel, če kot glava škofije, bo težko kaj imel od raznih zavodov škofije, ki so res morda vredni milijone. Tako ali enako je povsod. Nedostatki se pripetijo, še več se pa pretiravajo, dlako precejajo, slone pa požirajo, kakor pač že od nekdaj.

Je pa pri vsem tem še druga stran. Peter Whiffin ni noben kritik pri nedostatkih ali noben reformator, skisan kritikaster je. In naši slovenski kritiki? Refren vseh teh rdečih kritikov je: glejte, takšni so ti katoliški duhovniki, in tako neumni ste, ko jim sledite. Mi smo, ki vam kažemo pravo pot, nam sledite.

Ko se je v stari Avstriji začel širiti liberalizem, so se mu udinjali posebno učitelji, in vodilni liberalni krogi so jim naravnost sugerirali, da morajo učitelji postati v selih in po vaseh — antizupniki. Škode je bilo dosti, uspeha malo.

Izgleda, da gre za nekaj sličnega tudi pri naših rdečih — firarjih. Slovenci naj bi drveli za njimi skozi drn in strn, to bi bilo krasno za nje, in da bi drveli, je treba katoliško cerkev in bogate župnike in suhe kaplančke pri ljudstvu očrtniti, da jim gre le za — bizness. Nekaj utegne tudi Anton Skapin doseči, vse srčne želje se ne bodo izpolnile, ker vsa gonja zoper katoliško cerkev sloni na — obrekovanju, in glede nauka sloni katoliški nauk na objektivni resnici, rdeči nauk pa sloni na — laži. Whiff. padlo je, ampak padlo je preko.

Utopljenec

V Glinščici pod Rožnikom so našli pred kratkim utopljence, o katerem so dolgo ugibali, kdo bi bil. Ljubljanska policija je končno ugotovila, da je to Jože Zakotnik, iz Keč, rojen leta 1854, bivši mizar, kateri je zadnji čas stanoval v ljubljanski mestni dolgi primerno odplača. Bež-

V PRODAJO

smo prejeli novo angleško knjigo pod imenom:

“IF INFLATION COMES”

(Po naše: “Ako pride inflacija”)

Knjiga je velike važnosti za investitorje, ki imajo denar za investirati.

Razpravlja o preteklosti in bodočnosti. Spisal jo je sloveči ameriški ekonomist ROGERS W. BABSON.

Knjiga pove, kaj je Evropa doživela pod inflacijo. — Kaj je za pričakovati v Ameriki, ako pride inflacija.

Vsak kdor razume angleški jezik bi se jo naj naročil. Knjiga je izšla 4. marca 1937 in prvi natis je bil v par dneh ves razprodan. Drugi natis je izšel 23. marca in tretji 7. aprila 1937. Knjiga je lepo vezana v platno, vsebuje 204 strani in tiskana na lepem knjižnem papirju. S poštino stane:

\$1.50

kateri znesek je poslati vred z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Tudi katoličanom
ne bo škodovalo
če se držimo gesla:

Svoji k svojim!

“Tiskarna Amerikanski Slovenec”

tiska vse vrste tiskovine, lično in točno za organizacije, društva, in posameznike. Cene zmerne delo dobro. Vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam.

1849 W. Cermak Road

Tel. Canal 5544

Chicago, Illinois